Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial 3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) **license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format
Adapt — remix, transform, and build upon the material

2268 hu
Z.44.

8622

2268

ԳԻՐՔ
ԱՂՕԹԻՑ

Ս֊ան ՇՄ ցեղ

Պատահարաց որ գան ՚ի վերայ մարդկային ։

Յորոց ազատեսցէ Տէր ընթերցողս իւր

Ա.ՄՃ ։

Շնորհօք սբյ հոգւոյն լցեալ,
և շնորհալի անուան կոչեցեալ։

Աղօթք Սրբազնեալ տն Ներսէսի
Հայոց Կաթողիկոսին ի

ԱՒԱՏՈՎ.
խոստովանիմ և երկիր
պագանեմ քեզ Հայր
և Որդի և սբ Հոգի. անեղ
և անմահ բնութիւն. արարիչ հ
րեշտակաց և մարդկան և ամ ե
ղելոց. և ողորմեա՛ քո արարա
ծոց և ինձ բազմամեղիս։
Հաւատով խոստովանիմ և եր
կիրպագանեմ քեզ՝ անբաժանե

լի լոյս իմանալական սբ երրորդու-
թեան և մի՛ Ածութեան. արարիչ
լուսոյ և հալածիչ խաւարի.
հալածեա՛ 'ի հոգւոյ իմմէ զխա-
ւար մեղաց և զանգիտութե և
լուսաւորեա՛ զմիտս իմ 'ի ժա-
մուս յայսմիկ աղօթել քեզ 'ի
հաճոյս՝ և ընդունել 'ի քէն զ-
խնդրուածս իմ. և ողորմեա՛ քո
արարածոց և ինձ բազմ՛՛ •

Հայր երկնաւոր Ած ճշմարիտ
որ առաքեցեր զՈրդիդ քո սի-
րելի 'ի խնդիր մոլորելոց ոչխա-
րին. մեղայ յերկինս և առաջի
քո ընկալ զիս որպէս զանառակ որ-
դին. և զգեցո՛ ինձ զպատմու-
ճանն

ճանն զառաջին զոր մերկացայ
մեղօք. և ողորմեա՛՛ •

Որդի Այ Ած ճշմարիտ՝ որ
խոնարհեցար 'ի հայրական ծո-
ցոյ՝ և առեր մարմին 'ի սրբո-
յ կուսէն մարիամայ վասն մերոյ փր-
կութե. խաչեցար և թաղեցար և
յարեար 'ի մեռելոց և համբա-
ռնար փառօք առ հայր՝ մեղայ
յերկինս և առաջի քո յիշեա՛
զիս որպէս զաւազակն յորժամ գաս
արքայութե քով. և ող՛՛ •

Հոգի Այ Ած ճշմարիտ որ էջեր
'ի յորդանան և 'ի վերնատունն
և լուսաւորեցեր զիս մկրտու-
թեամբ սբ աւազանին մեղայ
յեր

յերկինս և առաջի քո մաքրեա՛
զիս վերստին աստուածային հրով
քո՝ որպէս հրեղէն լեզուօք զառա-
քեալսն. և ողորմ՛.

Անեղ բնութիւն մեղայ քեզ՝ մտօք
իմովք՝ հոգւով և մարմնով
իմով. մի՛ յիշեր զմեղս իմ զա-
ռաջինս վասն անուան քում ս-
րբոյ. և ողորմեա՛.

Տեսող ամենայնի մեղայ քեզ՝
խորհրդով բանիւ և գործով.
ջնջեա զձեռնագիր յանցանաց
իմոց՝ և գրեա զանուն իմ ի դպ-
րութեան կենաց. և ողորմ՛.

Քննող գաղտնեաց մեղայ քեզ
կամաւ և ակամայ գիտութեամբ և ան-
գի

գիտութեամբ. թողութիւն շնոր-
հեա մեղաւորիս զի ի ծննդ-
դենէ աւազանին մինչև
ցայսօր մեղուցեալ եմ առաջի
Աստուածութեան քո, զգայարանօք
իմովք և ամենայն անդամովք
մարմնոյ. և ողորմ՛.

Ամենախնամ Տէր՝ դիր պահա-
պան աչաց իմոց զերկիւղն քո
ո՛չ ևս հայիլ արատ. և ական-
ջաց իմոց ո՛չ ախորժել լսել
զբանս չարութեան և բերանոյ
իմոյ ո՛չ խօսել զսուտ. և սրտի
իմոյ ո՛չ խորհիլ զչարս. և ձե-
ռաց իմոց ո՛չ գործել զանիրա-
ւութիւն. և ոտից իմոց ո՛չ գնալ
ի

՚ի ճանապարհս անօրէնութեան.
այլ ուղղեա՛ զշարժումն ոտ՟ց գ-
նալ միշտ ըստ պատուիրանաց
քոց ամենայնի. եւ ողորմ՛.

Հուր կենդանարար Քրիստոս, ընդ
հուր սիրոյ քո զոր արկեր յեր-
կիր՝ բորբոքեա՛ յանձն իմ. զի
այրեսցէ զախտ հոգւոյ իմոյ
եւ սրբեսցէ զխիղճ մտաց իմոց՝
եւ մաքրեսցէ զմեղս մարմնոյ
իմոյ. եւ վառեսցէ զլոյս գիտու-
թեան ՚ի սրտի իմում. եւ ողորմ՛.

Իմաստութիւն հօր յիսուս,
տո՛ւր ինձ իմաստութիւն զբարին
խորհիլ եւ խօսիլ. եւ գործել
առաջի քո յամենայն ժամ.

՚ի

՚ի չար խորհրդոց՝ ՚ի բանից
եւ ՚ի գործոց փրկեա զիս եւ՛՛.

Կամեցող բարեաց տէր կամա-
րար մի թողուր զիս ՚ի կամս
անձին իմոյ գնալ. այլ առաջնոր-
դեա՛ ինձ լինել միշտ ըստ կամաց
քոց բարեսիրաց. եւ՛՛.

Արքայ երկնաւոր տո՛ւր ինձ
զարքայութիւն քո՝ զոր խոստացար
սիրելեաց քոց. եւ զօրացո՛ զսիրտ
իմ ատել զմեղս՝ եւ սիրել զքեզ
միայն՝ եւ առնել զկամս քո. եւ՛՛.

Խնամող արարածոց՝ պահեա՛
նշանաւ խաչի քո զհոգի եւ զմար-
մին իմ ՚ի պատրանաց մեղաց.
՚ի փորձութեանց դիւաց.

եւ

և ՚ի մարդոց անխրատաց. և յամ̃
վտանգից՝ հոգւոյ և մարմնոյ.
և ողորմեա՛ քո արարածոցս։
Պահապան ամ̃ի քս̃՝ աջ քո հո-
վանի լիցի ի վ̃ե իմ ՚ի տուէ և ՚ի
գիշերի. ՚ի նստիլ ՚ի տան, ՚ի
գնալ ՚ի ճանապարհ, ՚ի ննջել և
և ՚ի յառնել՝ զի մի երբէք սա-
սանեցայց. և ողորմեա՛։
Ա̃ծ իմ, որ բանաս զձեռն քո
և լնուս զամենայն արարածս
ողորմութբ̃ քով. քեզ յանձ-
նեմ զանձն իմ դու հոգա՛ և
պատրաստեա՛ զպէտս հոգւոյ
և մարմնոյ իմոյ յայժմ հետէ
մինչև յաւիտեան. և ող։

Դարձ

Դարձուցիչ մոլորելոց՝ դարձո
զիս ՚ի չար սովորութեանց իմոց
՚ի բարի սովորութի. և բևե-
ռեա՛ ՚ի հոգի իմ զսոսկալի օր
մահուն, և զերկիւղ գեհե-
նոյն, և զսէր արքայութեան.
զի զղջացայց ՚ի մեղաց՝ և գոր-
ծեցից զարդարութիւն. և ող։
Աղբիւր անմահութե̃՝ աղբերացո
՚ի սիրտ իմ զարտասուս ապաշ-
խարութեան որպէս պոռնկին.
զի լուացից զմեղս անձին իմոյ՝
յառաջ քան զելանելն իմ յաշ-
խարհէս. և ողոր։
Պարգևիչ ողորմութեան՝ պար-
գևեա՛ ինձ ուղղափառ
Հա

հաւատով և բարի գործով մար-
մնոյ և արեան քո հաղորդու-
թեամբն գալ առ քեզ. և ող՛:
Բարերար տէր՝ հրեշտակի
բարւոյ յանձն արասցես զիս՝ քաղց-
րութեամբ աւանդել զհոգի իմ.
և անխռովութեամբ անցուցանել զչա-
րութիւն այսոցն որք են ներքոյ
երկնից . և ողոր՛:
Լոյս ճշմարիտ ք՜ս՝ արժանաւո-
րեա զհոգի իմ ուրախութ-
եամբ տեսանել զլոյս փառաց քոց
ի կոչման աւուրն. և հանգչել
յուսով բարեաց յօթևանս ար-
դարոց մինչև յօր մեծի գալ-
ստեան քո . և ողոր՛:

Դատա

Դատաւոր արդար՝ յորժամ գաս
փառօք հօր՝ դատել զկենդանիս
և զմեռեալս՝ մի՛ մտաներ՝ ի դա-
տաստան ընդ ծառայի քում. այլ փրկ-
եա զիս յաւիտենական հրոյն.
և լսել տո՛ւր ինձ զերանաւէտ
կոչումն արդարոց յերկնից արք-
այութիւնդ . և ողոր՛:
Ամենողորմ տէր ողորմեա՛ ամ՛
հաւատացելոց ի քեզ. իմոց և
օտարաց. ծանօթից և անծանօ-
թից. կենդանեաց և մեռելոց.
շնորհեա՛ և թշնամեաց իմոց
և ատելեաց թողութիւն՝ որ-
ոց յանցանացն. և դարձո՛
զնոսա ի չարեացն զոր ունին վս՛
իմ

քմ, զի ողորմութեամբ քում ար
ժանի եղիցին. և ողոր''.

[illegible]որեալ տէր՝ ընկալ զաղա
չանս ծառայիս քո՝ և կատարեա
՝ի բարի զխնդրուածս իմ. բա
րեխօսութե̃ սրբուհոյ ա̃ծածնին
և յովհաննու մկրտչին և սրբոյն
առաջինն ստեփաննոսի նախավկային և սր
բոյն Գրիգորի մերոյ լուսա
ւորչին. Ամ̃ սրբոց առաքելոց
մրգրէից՝ վարդպտաց՝ մրտրսց՝
հայրպտց՝ ճգնաւորց՝ կուսանաց՝
միանձանց՝ և ամ̃ սրբ̃ց քոց երկնա
ւորաց և երկրաւորաց. Ամ̃ քեզ
փառք և երկրպագութի̃ անքա
կանելի ամ̃ Երրորդութեանդ
յաւիտեանս յաւիտենից, ամէն:

* Լ. ու. թ. պատճառանուանեան.

Անսկիզբն ա̃ծ անեղ ա̃ծ անի
մանալի ա̃ծ անպարագրելի
ա̃ծ անծին ա̃ծ ամենարքայ ա̃ծ
ամենարարիչ ա̃ծ ամենաբարի ա̃ծ
ամենատես ա̃ծ ամենակալ ա̃ծ
ամենառատ ա̃ծ ամենասած ա̃ծ
ամենաղբիւր ա̃ծ ամենարմատ
ա̃ծ ամենարձակ ա̃ծ ամենայց
ա̃ծ ամենայցելու ա̃ծ ամենա
զարդ ա̃ծ ամենազգուշ ա̃ծ ամեն
ասաց ա̃ծ ամենիրթուն ա̃ծ ամեն
աբաշ ա̃ծ ամենաբարձրեալ ա̃ծ
ամենաբերկեալ ա̃ծ ամենաբնակ
ա̃ծ ամենաբաշխական ա̃ծ ամեն
աբարի ա̃ծ ամենաբուժ ա̃ծ
ամենա

[illegible]

[illegible]

խոորհին ած ամենախորհուրդ
ած • ամենածագ ած ամենա
ծագումն ած ամենածով ած
ամենածածուկ ած • ամենակալ
ած ամենակարող ած ամենա
կեր ած ամենակերող ած ամենա
կայծ ած ամենակատար ած ա
մենակոչ ած ամենակէտ ած
մենահաս ած ամենահասու ած
ած ամենահաստատ ած ա
մենահաստատիչ ած ամենա
ձիր ած ամենաձեռն ած ա
մենաձեռնտու ած • ամենա
ղեկավար ած ամենաղամբար
ած ամենաճարակ ած ամենա
ճառագայթ ած ամենաճշմա
րիտ ած

ամենա

ամենամեծ ած ամենամաքուր
ած ամենամաքրիչ ած ամենա
մարդ ած ամենամարդիչ ած ա
մենայար ած ամենայարոյց ած
ամենայղալ ած ամենայորդոր
ած ամենայորդորիչ ած ամենա
յոյս ած • ամենանիստ ած ա
մենանշոյլ ած ամենաշարժ ած
ամենաշուրջ ած ամենաշահ
ած ամենաշահաւոր ած ա
մենաշէն ած ամենաողորմ ած
ամենաուղղորդ ած ամենաուղիղ
ած ամենաուժեղ ած ամենա
ուոդ ած ամենաուրեգ ած
ամենաչափ ած ամենաչափա
ւոր ած • ամենապատիւ ած

ամենա

ամէնամբրկէշ ած ամէնաբաւ
ած ամէնաքաւիչ ած ամէնա
քարոզ ած ամէնաքարոզիչ ած
անճառ ած անճառ արքայ ած
անճառ արքայութի ած անճա
ռ ազատութի ած անճառ աղբիւր
ած անճառ արարիչ ած անճառ ա
պէնիրող ած անճառ արփի ած
անճառ ողատ ած անճառ ահաւոր
ած անճառ ախոր ած անճառ ա
բարի ած անճառ աբաց ած ա
ճառ աբուխ ած անճառ ազայթ
ած անճառ ազործ ած անճա
ռ ահեղ ած անճառ արօր ած
անճառ իմաստ ած անճառ ալրու
ած անճառ ածող ած անճառ ա
գող ած անճա

անճառ ողորմ ած անճառ աչալու
ած անճառ ապաստանի ած ան
ճառ ամենահ ած անճառ ամբաւ
ած անճառ ամբայլ ած անաւէտ
ած անանմեղ ած անեղծ ած ան
ըմբռնելի ած անծանուցանելի ած
անիմանալի ած անլռելի ած
անխառնալի ած անծայր ած
անկեղ ած անհասանելի ած
անդօղելի ած անմեկնելի ած
անիշխաւոր ած անշիջին ած ան
շարժ ած անոխակալ ած ան
չարչար ած անպատմելի ած
անկորնչելի ած աննեղելի ած
անօրինակի ած
*Նաւրի ած բարեմիտ ած
 բարե

բարիխնամ ած բարեկաց բա-
րի ած բարեգութ ած բարե-
բաշխ ած բարեբարոյ ած բա-
րեխորհուրդ ած բարեպար-
գեւող ած բարեսէր ած
* Գովեալ ած գերիվերոյ ած
գերազանց ած գոհաբանեալ ած
գերապանծ ած գեղեցիկ ած
գերագոյն ած գոյացուցիչ ած
* Դատաւոր ած դատաւորաց
դէտ ած դիտապետ ած դա-
տաւորիչ ած դաւանեալ ած
դասուցվերնոց ած դեղկենաց
ած դրախտ ած դաստիարա-
կող ած
* Երրորդութիւն ած երկինք ած
երկ

երկնաւորաց ած երկրաւորաց ած
* Զօրաւոր ած զօրեղ ած
զուարթնոց ած զարդարող ած
զարմանք ած զարմանալի ած
զարհուրելի ած
* Երրեակ եւմի ած երանեալ
ած էական ած էացուցիչ ած
էութեան ած
* Թագաւորաց ած Թաքեալ
ած Թողիչ մեղաց ած Թաղեցելոց
յարութեան ած Թշնամեաց
սատակիչ ած
* Ժառանգութիւն ած ժամա-
նեալ ած ժամանող ած ժամա-
նակաց ած
* Իմաստունէ ած Ինքնակալ ած
Ինք

Ինքնագոյ ած ինքնակալ ած
ինքնատար ած ինքնակրօղ ած
ինքնիշխան ած իշխօղ ած ’Ի
բարձունս ած իմանալի ած
*Լոյս ած լոյս անստուեր ած
լոյս թափանձիկ ած լուսազգեստ
ած լուսածորիչ ած լուսազարդ
ած լուսատու ած լուսաձեւ
ած լսօղ ած լիութի ած լցուցիչ
ած *Խորաքննին ած խա
ղաղութի ած խաղաղարար ած
խնամօղ ած խնամիչ ած խորա
տիչ ած խանդաղատօղ ած
խորհուրդ ած խորհրդապետ
ած ընդրուծ ած խորհրդա
ճոր ած խնդրօղ ած խոնարհ
ած խոր

խորհրդագէտ ած
*Ծագումն ած ծնօղ ած ծա
գօղ ած ծարաւելոց ած ծան
ուցեալ ած ծանուցիչ ած ծա
ուայլեցօր ած ծածկատես ած
ծածկագէտ ած ծայր ած
*Կենդանի ած կենդանարար
ած կենդանատու ած կենդա
նացուցիչ ած կերակրօղ ած
կամարար ած կեանք ած կա
մեցօղ բարեաց ած կենդանի
ած կատարեալ ած կառավարօղ
ած կուրաց լուսատու ած
*Հայր ած հօր որդի ած | հոգի
սբ ած հաճոտ ած համբե
րեղոճատու ած հոգոյպարգեւիչ
ած հրա

հրաշագործ ած հրաշալիքող ած
հինաւուրց ած հարուստ ած
հանուրց ած հաստատարիմ ած
* Ձայն ած ձայնող ած ձեռն
տու ած ձյնիցլող ած ձիր ած
ձիրաբաշխ ած
* Ղեկավար ած ղեկապետ ած
ղամպար ած
* Ճշմարիտ ած ճշմարտու
թ ած ճշմարտասէր ած ճշմարտա
պետ ած ճառագայթ ած ճա
ռագայթեալ ած ճոխ ած ճա
շակ ած ճար ած ճրագ ած
ճանապարհ ած ճանապարհ կե
նաց ած ճանապարհ բարեաց
ած ճաշ ած

* Մեծարեալ ած մեծապա
տիւ ած մաքրիչ ած մաքրու
թ ած մաքրող ած մահու լուծա
ւող ած մեղաւորաց դարձ ած
* Յաւիտենութ ած յաւիտենակա
ն ած յաւիտենից ած յարութ
ած յուսացելոց ած յուսադ
րող ած յարուցիչ ած յաւաշ
ած յանդիմանս ած.
* Նեղելոց լոյս ած նորահրաշ
ած նաւապետ բարի ած.
* Շնորհ ած շնորհատուած
շուրջ ած շնորհընկալ ած
շնորհօղ ած շնորհաբեր ած
շաւիղ ած
* Ողորմած ած ողորմութ ած

ուղիղ ած ուղղորդ ած ուղ
ղորդասէր ած ուղղորդակետ
ած ուղղորդախօս ած ուղ
ղորդաբան ած
Չարատեաց ած չարասաստ
ած չարամերժ ած չարաբարձ
ած չարահերձ ած չարաբան
ած *Պահապան ած պահ
պանիչ ած պետ ած պետական
ած պատուէլի ած պարունա
կող ած
*Ջահ ած ջահալոյս ած
ջահապայծառ ած ջան ած
ջամբող ած ջերմեռանդութ ած
Ռառ ած ռահլոյս ած ռա
հաբաշխ ած ռատաւիայլ ած

ռետինքաղցր ած ռահաւէտ,
ած *Սն ած սրբութեան ած
սաբաւօդ ած սէր ած սիրելի
ած սահմանադիր ած սուեղ
ծող ած սրբող ած սոսկալի ած
Վեհ ած վեհագոյն ած վայ
ելչութի ած վերակացու ած
վարժիչ ած
*Տէր ած տեսող ած տիրած
տվիչբարեաց ած տրտմեցելոց
ած *Րաբուն ած րաբունա
պետ ած րախարար ած
*Ցնծութի ած ցանկալի ած ցա
ծոյց բժիշկ ած ցօղաչոս ած
*Փառք ած փառաւորեալ
ած փառահեղ ած փառաբա
նեալ

նեաւ ած փրկիչ ած փրկողած
փառաւորեալ ած փարատիչ ցա
ւոց ած փառաւորօր ած փառաք
՚իւրաքանչիւր ած

✲ Քահանայապետ ած քե
րովբէական ած քաւիչ ած քա
ղութիւն ած քաւարան ած
քարոզիչ ած քննող ած

✲ Օրէնք ած օրէնսդիր ած
օրհնիչ ած օրհնեալ ած օրհ
նաբանեալ ած։

✲ Որ ածք է տէր անոճանելի
ջորուն տր ած ամենակալ։
Եղիցի պաշտպան ձա.
[illegible] ասյրա [illegible] ձեն

Տուր զօրութ ծառայի քո կե-
ցոյ զորդի աղախնոյ քո և արա
առ իս նշան բարութե

✲ Աղօթք վասն խաչանշանոյ փրկչին
ընկալելոյ եղանակաւորաց .
ի վասն դարձաւորման աղօթելոյ

ԹԱԳԱՒՈՐ հզօր ապաւէն ծարա
ւելոց՝ փրկիչ ննջեցելոց
որ վասն մեր խոնարհե
ցար ՚ի հայրական ծոցոյ և ա-
ռեր մարմին ՚ի սրբոյ կուսէն
Մարիամայ, վասն մերոյ փրկութ .
մատնեցար . ըմբռնեցար .
չարչարեցար . խաչեցար և
թաղեցար և յարեար . ՚ի մե
ռելոց՝ և համբարձար փառօք
առ հայր . զարթո զզօրութի
քո .

քո եւեկ ՚ի կեցուցանել զգլխո-
որեան քոյ տէր եւ մի՛ տար
գրել սատանայի ըզ քոյ փր-
կեալըս. եւ մի՛ տար ընակու-
թեան չարին՝ զտաճար անուանդ
քում սրբոյ եւ մի՛ զլուեալս քեզ
մարմինն. եւ անդամ թողուլ
՚ի կորուստ եւ ՚ի կատականս
չարին. այլ գթա ՚ի քո ա-
ռաքածս արարչական սիրով.
տէր ողորմեա մեզ. զի ՚ի խաչ
քո պարծելով պարծեցաք եւ
պահելով պահեսցէ ըզմեզ ե-
րեւելի եւ աներեւոյթ թշնա-
մոյն. եւ լիցի պահապան ծա-
ռայիս ՚ոյ [illegible]

Չար

Չար իշխանքըն հալածին.
որք ընդ ծառայս քո մաք-
առնչին. երեւելով նըշան
խաչին. աներեւոյթք
կործանեսցին.

* Աղօթք [illegible]
Ա[illegible]:

Տէ մինչ դեռ անցանէր
ընդ այն Ճ՞ն. ըմդէ-
եղեննորա կոյրք երկու-
աղաղակէին՝ եւ ասէին. ողոր-
մեաց մեզ որդի դաւթի.

Եւ

Եւ իբրև եկն ՚ի տունն. մա
տեան առ նա կոյրքն. և ասէ
ցնս Յս. հաւատայք, եթէ կա
րող եմ առնել ձեզ զայդ. ասեն
ցնա՛ այո տր. Յայնժամ մեր
ձեցաւ յաչսն նց՝ և ասէ ըստ
հաւատոց ձերոց եղիցի ձեզ.
Եւ բացան աչք նց, և սաստ
եաց նց Յս և ասէ. զգոյշ
կացջիք՝ մի ոք գիտասցէ: Եւ
նոքա ելեալ համբաւեցին զնա
ընդ ամ երկիրն ը այն:
Եւ յելանելն նց արտաքս ա
հա մատուցին առ նա զայր մի
համր դիւահար: Եւ յելա
նելն դիւին խօսեցաւ համրն

զար

և զարմացան ժողովուրդքն և
ասէին. թէ և ոչ երբէք երև
եցաւ այսպիսի ինչ յիսրայէլի:
Իսկ փարիսեցիքն ասէին.
Իշխանաւն դիւաց հանէ
դա զդևս:

*Սրբոյ Լուսաւորչին որ ըստ
մարմնոյն

Եւ ելլոյր նր ը ամ կողմն
գալիլեացւոց
Եւ վաղ վաղակի ելեալ ՚ի ժո
ղովրդենէն եկն ՚ի տունն սիմ
նի և անդրէայ յակոբու և
յովհաննու հանդերձ:
Եւ զզոքանչ սիմոնի դնոյր ջեր
մացել և վաղվաղակի ասեն ցնա
վասն նր:

Եւ

Եւ մատուցեալ յարոյց ըզ
նա կալեալ զձեռանէ նո՛ր
և եթող զնա ջերմն • և պաշ
տէր ըզնոսա:

Եւ ընդ երեկոյ եղև 'ի մտա
նել արեգականն բերէին առ
նա զամենայն հիւանդս և
զդիւահարս: Եւ էր ամ՜ քա
ղաքն ժողովեալ առ դրանն:
Եւ բժշկեաց զբազում հիւ
անդս 'ի պէս պէս ախտից, և
դևս բազումս եհան, և ո՛չ
տայր խօսել դիւացն •
զի գիտէին զնա թէ
Քրիստոսն է:

✲ Աւետոց [illegible]
Ղուկասու:

Եւ եղև ընդ աւուրսն ընդ
այնոսիկ ել 'ի լեառն
կալ յաղօթս, և հանէր զգիշ
երն 'ի գըլուխ յաղօթսն աստ
ուծոյ • Եւ իբրև այգ եղև
կոչեաց զաշակերտսն իւր և
ընտրեաց 'ի նոցանէ երկոտա
սանս • զորս և առաքեալս ա
նուանեաց • Զսիմոն՝ զոր
և պետրոս անուանեաց, և
զանդրէաս զեղբայր նորին, և
զյակոբոս, և զյոհաննէս • և
զփիլիպպոս • և զբարթողիմէոս:

Այն ըզ մատթէոս. և զթօմաս.
և զյակոբոսալփեայ. և զսիմոն
զկոչեցեալն նախանձայոյզ:
Այն զյուդայ յակոբեան և
զյուդա իսկարիովտացի որ եղև
իսկ մատնիչ.
Այն իջեալ նօ.քօ.ք հանդերձ
'ի տեղին մի տափարակ և ժողով
աշակերտացն նր և բազմութ
յոյժ ժողովրդեանն յամ հրէ
աստանէ և յերմէ և յայնմ
կողմանէ և 'ի ծովեզերէն տիւ
րոսի և սիդոնի.
Որք եկին լսել 'ի նմանէ' և
բժշկիլ 'ի հիւանդութեէ իւ
րեանց և նեղեալքն պղծոց բժ
շկէին.

Այն

Այն ժողովուրդն խնդրէր մերձ
ենալ 'ի նա զի զօրութի բազում
ելանէր 'ի նմանէ և բժշկէր
զամենեսին.

✡ Արեւդ Ը. ետաղաւանէս որ ըստ
Յոհաննու.

Յետ այսորիկ տօն էր հրէ֊
րէից, և ել Յս յերուսաղէմ
Այն յերմ 'ի պրոպատիկէ ա֊
ւազանին որ կոչիւր եբրայե֊
ցերէն բեթհեզդա հինգ սրահ.
Յորս անկեալ դնիւրբազ
մութ յոյժ հիւանդաց. կու
րաց. կաղաց. գօսացելոց. որք
ակնունէին ջրոցն յուզելոյ.
Այն հրեշտակ տն իջանէր ըստ
ժամ.

ժամանակի յաւազանն, և յու
զէր զջուրն • և որ նախ ՚ի
շարժումն ջուրցն իջանէր յաւ
ազանն • բժշկիւր • ո՛չ ուն
ելով զինչան հիւանդութեան։
Հիւանդէր այր մի, որոյ եռե
սուն և ութ ամէր ՚ի հիւան
դութեան իւրում ։ Զնա իբրև
ետես Յիսուս • զի անկեալ
դնիւր • և գիտաց եթէ բա
զում ժամանակ.քեն այնու
հետև, ասէ ցնա կամիս առողջ
լինել ։ Պատասխանի ետ նմա
հիւանդն • Տէր ո՛չ զոք ունիմ
թէ յորժամ ջուրքն յուզից
ին արկցէ զիս յաւազանն

և

և մինչ ես դանդաղիմ, այլ
ոք քան զիս յառաջագոյ
իջանէ • Ասէ ցնա Յիսուս •
արի, առ ըզմահճիճս և գնա ։
Առողջացաւ այրն • և յա
րեաւ էառ զմահճիճս իւր և շր
ջէր • և էր շաբաթ
յաւուրն այնմիկ ։

❊ Ս. ցօր. Կիպրիանոսի հայրա
պետին ։

Սա Կիպրիանոս ծառայ աստ
ուծոյ անտիոք քաղաքէ
յազգաց հելլենացի առն հե
թանոսի որդի. անուն հօր իւրոյ
Եդեսիա և մօր իւրոյ կղօդիա ։

Յոր

Յորժամ ծնայ ես յորովայնէ
մօր իմոյ, ծնօղքն իմ նուիրեցին
զիս յԱ̃ուածն Հ̃րց լինիլ պաշ-
տօնեայ կուոյն և ետուն զիս
յուսումն գիտութեան, և զա̃մ
յուսայ ըղձկախարդական գիր-
առաւել քան զոլմոն և զնա-
քովբ և եղէ հասու ամենայն
անարգութեանցն. բազում
անգամ եղանէի 'ի յօդն և կա-
խարդութ̃բ գնայի 'ի վ̃ա ծովուն.
և էին 'ի հրամանս իմ յամենայն
գունդք դիւաց. և զոր ինչ
խորհէի առ ժամայն կատարէին
վաղվաղակի.
Յղանէին յապարանսն և առ-

նէին

նէին ըղշաւխօս որեգոկանն և
զլուսին յերևասիմ. և երեսքիմ
փայլէին 'ի բարև զարեգակն,
և կատարէի զկամս դիւացն մե-
ծաւ ուրախութ̃բ, և էի մոլոր-
եալ 'ի գործս չարութե̃ և
ոչ ճանաչէի զա̃ծ, և զամե-
նեսեան գայթակղեցուցանէի
յաղ̃ս չար արուեստին իմոյ.
Ոմանս աչաց ցաւ առնէի.
Ոմանս գլխացաւ առնէի.
Ոմանս քամոտ առնէի.
Ոմանս ջերմոտ առնէի.
Ոմանս հիւանդ առնէի.
Ոմանս յաղգաց վարէի.
Ոմանց զզայն յերեսացն տա-
նէի.

զո

զոմանց ըզմիտքն շմարեցուցանէի • զոմանս ատելի առնէի իւր ազգին, զայր և ըզկին կումեցնէի և ատել տայի ըզմիմեանս և այլ բազում չարիս դիւականս առնէի ՚ի վերայ երկրի • և այնչափ հմուտ եղէ դիւացն որոց մնաց գործ և ոչ խորհուրդ որ ես ոչ գիտացի • գիտացի և զբազմութիւն դիւաց զի որպէս ջուր որ ելանէ քաղաքերայն • այնպէս ելանէին դիւքն և պատրեն եխաբեն զորդիս մարդկան • զոր Տ̃ր Ա̃ծ հեռացուցէ ՚ի ծառայէս աստուծոյ

Այս կապէի կախարդութեամբ իմով • զերկինս որ ոչ տայր զանձրև • զերկիր որ ոչ բուսուցանէր ըզպտղաբերմանս իւր • զարեգակն և զլուսին և ըզաստեղս հաստատութեամբ • զծառս որ ոչ տայր զպտուղ իւր • զծով որ ոչ տայր զձկունս իւր • զձկունս որ ոչ լողային ՚ի ծովս • զգետս որ ոչ գնային • զաղբիւրս որ ոչ բղխէին • զթռչունս որ ոչ վերանային յօդս • զանասունս որ ոչ յղանային • զորջս որ ոչ ծնանէին • զկանայս որ ոչ յղանային •

Ոեռուունս որ ոչ զեռային·
զվաստակաւորս որ ոչ վաստա
կէին· զվաճառականս որ ոչ
վաճառէին

Եօթն որ ոչ ընթանայր և
կապէի զերկինս օդօքն և զեր
կիր ըմ զեռնօք որ ոչ անցա
նէին ըստ հրամանս իմ· ուձգէ·
աղանդք կանանց և կախարդց
և արանց աղանդաւորաց·

Արձակ երիտասարդ մի որ էր
անուանն ագղայիդոս գեղեցիկ
կուսի մի ցանկացաւ որոյ անուն
էր ուստինանէ առնուլ զնա
՚ի կնութիւն և ոչ կարէր, և ա
ռաքեաց բազում պատուական

 ինչ

ինչ ոսկի և արծաթ և գեղե
ցիկ հանդերձս· և կոյսն ոչ
հաւանեցաւ և դարձոյց անդր
գանձօք· և առեալ երիտասարդն
զամ ինչսն գնաց առ կիպրիա
նոս և նմա ասէ ես դարձուցա
նեմ զնա ՚ի կամս քո· և առա
քեաց զմի ՚ի դիւացն առ ուս
տինանէ և նմա սբ աղօթիւքն
հալածեաց զնա, և այլ առա
քեաց զդևն մոռանկունե, և եղ
եալ դիւքն ՚ի կեպրիանս ծերև
պաւաւ կնոջ, և գնացեալ ՚ի
դուռն ամ կուսին ՚ի գիշերի
և ասէ ով դուստրիկիմ զքո
չերս ւ քեզ աղօթից առ կոյսն

 և

և աղօթեցին զողջ գիշերն միա-
բան. և ապա ասէ սուրբն ո՛վ
դուստրիկ ՚ի կուսութէ ո՛վ
վարձս ընկալեալ. Ասա՛ թէ
չէ՞ր. ամուսնացեալ. ուստի էին
նախահարքն մարգարէքն ա-
ռաքեալքն հայրապետքն. եկ
երթիցուք առ մեծն կպրիա-
նոս և ամուսնացիր, և ապա
իմացեալ մբ կոյսն որ մտնյա
կանէր բանն. եհան զնշան
խաչին ՚ի վե՛ր մարմնոյ իւրոյ
և կնքեաց զինքն, և դևն հա-
լածեցաւ և աներևոյթ եղե-
ոհի՛ և գողութեամբ և գը-
նաց առ կպրիանոս.

Ասէ կպրիանոս ասէ ցդևն
զի՞նչ է որ երկիւղիւ դողաս
և սասանիս. ասէ դևն. տե-
սայ զնշան խաչին և երկիւղիւ
դողամ և սասանիմ. ասէ կպրի
անոս. զի՞նչ է նշան խաչին որ
զարհուրեցուցանէ զքեզ.
Ասէ դևն ցկպրիանոս. եր
դուիր որ ոչ ուրանաս զմեզ
ես ասեմ քեզ զամենայն խոր
հուրդս մեր և զնշան խաչին.
և երդուաւ կպրիանոս ՚ի սու-
և ՚իմնոտի պաշտամունս նոցա
եթէ ոչ ուրանամ զձեզ և
սկսաւ դևն պատմել կպրիա-
նոսի զեղեալ բանս

ի ըստ միոջէ զամ և ասէ ։ ած
մարդ ստեղծ 'ի հողոյ զադամ,
և ասաց եկայք հրեշտակք և
հրեշտակապետք երկիրպագէք
ձեռագործին իմոյ ադամայ ։
Նա դասքն սադայէլի հպարտա
ցան և ոչ խոնարհեցան երկիր
պագանել ադամայ։ բարկացաւ
ածութին և զերկինքն պատառ
եացև զսադայէլի դասն 'ի վայր
ելից զանթիւ զօրս մեր։ և շին
եցաք ապարանս և դժոխք ա֊
նուանեցաք, և զհոգիս արդա
րոց և մեղաւորաց մինչև ցյո
հաննէս մկրտիչն զամ ըմբռնե
ցաք և 'ի դժոխս ածաք։

 Յե

Յետոյ առաքեաց ած զորդին
իւր միածին որ եկն և ծնաւ 'ի
սբ կուսէն մարիամայ ածածնէն։
զմեռեալս յարոյց ։ ըզբորոտս
սրբեաց։ զկաղս գնացոյց։ զկոյրս
լուսաւորեաց ։ և այլ բազում
սքանչելիս արար ։ մատնեցաւ
'ի յուդայէ և խաչեցաւ 'ի
հրէից և թաղեցաւ ։ և յարեաւ
'ի մեռելոց, և խաչիւն իւրով
զդժոխս աւերեաց և համբար
ձաւ առ հայր յերկինս, և գա
լոց է միւսանգամ դատել զկեն
դանիս և զմեռեալս ։ և խաչ
իւն իւրով լուսաւորէ զա֊
մենայն արարածս։

 Հաւ

Հաւատացեալքն ուրախացան
և ուրացօղքն կոծեսցին։
Մեծ նշան խաչին զոր տե-
սանեմք և զարհուրեմք սոսկամք
Եւ ապա Կիպրիանոս 'ի միտըս
իւր եկեալ ասէ, թէ նշան խա-
չին այս չափ զօրութիւն ունի
ապա խաչեալն որ չափ ևս
առաւել։
Այս հաւատամ 'ի քո և զօրու-
թիւն խաչին և յոյժ հայր ա-
մենակալ զի նա միայն է ճշմա-
րիտ ած, և կուռքն դևք են
և սատանայ։
Այս ասելն այրեաց զամ̃ գիրս
կախարդութեան իւր, և գնաց առ

Եպիս

Եպիսկոպոսն քաղաքին, և մկր-
տեցաւ և ձեռնադրեցաւ քա-
հանայ, և զկնի աւուրց եղև
եպիսկոպոս աղօթեաց և ասէ։
Տէր ած իմ սիրեցի զքեզ և
ծանեայ 'ի ձեռն մբ հայրա-
պետին։ Մատթէոսի և յուս-
տիանէ կուսին զզօրութիւն խա-
չի քո ողորմած ած ողորմեա
ինձ որպս աւազակին քաւեա
զնս որպ զԶաքէոսն։ արդա-
րացոյ զնս որպս զմաքսաւորն։
հան զնս 'ի գբոյ մեղաց որպս
զԵրեմիա և զԴանիէլ 'ի գ-
բոյ բանտոյն։ Շիջոյ յինէն
զբռնութիւն թշնամոյն

որպս

ով զհուրն երից մանկանց ՚ի
բաբելոնին հողմաբեր ցօղով
օրհնութեամբ. և զոր յառաջն կա
պէի ջար և դիւական աղան
դօք. այժմ արձակեալեմ զմեզ
կապեալսն հրամանաւն քո կապ
ցեն երկինք և երկիր ՚ի հաս
տատութե իւրեանց. հող զբոյս
դալար բուսուցանէ. ծառք
զպտուղս իւրեանց տան, և մեզ
կապեալքն արձակումն առցեն
յանուննս ամենասբ. երրորդու
թեան քո. Երդմնեցուցանեմ
զքեզ սրբոյ անուամբն յի քի
տն մերոյ. և յանուննն այն որ
զԱդամն բաղկացոյց զԼէա
ռեամ.

ան

անուննն քո, և իննն դասս հրեշ
տակքն որ ելանեն իջանեն ՚ի
ապրիպօլիս քաղաքն և յանուն
սերովբէիցն որ կան ՚ի սպասաւո
րութի որդւոյն քո, և թևաս
քօղելով ծածկեն զերեսս իւ
րեանց և երգեն. սբ. սբ. սբ.
տր զօրութեանց լի են երկինք և
երկիր փառօք քո. Երդմնեցու
ցանեմ զձեզ ջար դևք և որ
դիք սատանայի որ էք օգնական
տմ կախարդաց և չարագոր
ծաց. երդմնեցուցանեմ զձեզ
սրբոյք ՚ի գեղեցկութիւն Ադա
մայ. ՚ի վայելչութիւն դրախ
տին. ՚ի խոնարհութիւն տմ ար

բոյ

քոյ. և՛ի սէր ամ մարտիրո-
սացն 'ի պատարագն Աբելի
'ի կոչումն զանուն ածն Ենով-
սայ. 'ի յարդարութիւն Նոյի.
'ի քահանայութի Մելքիսեդե-
կի 'ի հաւատս և՛ի հիւր ընկա-
լութիւնն Աբրահամու 'ի կա-
պանսն սահակայ 'ի պատրանսն
Յակոբայ 'ի գեղեցկութիւն
Յովսեփայ 'ի համբերութեան
Եղիայի 'ի հնազանդութեն Եղի-
սէի 'ի տախտակն Մովսէսի 'ի
պատմուճանն Ահարոնի որ զի-
դարէր երկոտասան ակամբք.
որ օրինակէր երկոտասան առա-
քելոցն քրիստոսի 'ի քնարն
և

և՛ի սաղմոսն Դաւթի 'ի մա-
տանին Սողոմոնի 'ի գաւա-
զանն Մովսէսի և յաղօթսն ա-
հարոնի. յաւէտոքն
Գաբրիէլի զոր ետ սուրբ
կուսին Մարիամու 'ի ծնուն-
դն և՛ի մկրտութիւն յր քրի
որ մկրտեցաւ 'ի յորդանան
'ի Յովհաննէ, և՛ի սբ հրա-
մանքն որ հրամայեաց անդա-
մալուծին թէ՛ արի առ զմա-
հիճս քո. և՛ի թուքն որ ե-
բաց զաչս կուրին. և՛ի գա-
լուստն քո քառասնօրեա 'ի
տաճարն և՛ի գալուստն յա-
ւանակաւ յէմ. 'ի յարութիւնն
Ղազ

Պաղատիւ 'ի մատնութենէ և '
խաչելութիւն քումի 'ի գեղարդն
և 'ի բևեռսն քո 'ի փշեղէն պս
ակն և 'ի հեղուածս արեան որ
դոյն քոյ որ հեղաւ 'ի վր մեր
խաչին։ Երդմնեցուցանեմ և
կապեմ և հալածեմ զձեզ չար
դևք. Յարութեն և համբարձ
մամբն քո. և 'ի
Գալուստ հոգւոյն սրբոյ,
և այլակերպութեամբն քո որ
այլակերպեցաւ 'ի Թաբոր լե
րինն, ոչ ունիք իշխանութի
դևք և աղանդք և կախարդու
թիւնք արանց և կանանց մեր
ձենալ 'ի ծառայիս քոյ

Երդ

Երդմնեցուցանեմ զձեզ 'ի բն անն
անծախելի. 'ի լոյսն անճառե
լի 'ի Թագն անպատմելի որ
լի 'ի հրշտակացն զարհուրելի. 'ի
թագաւորն սոսկալի. 'ի մատա
նին Սողոմոնի 'ի ապարանս սղն
ձի. 'ի տախտակն Մովսէսի 'ի
գրել մատամբն տէրունի. 'ի
յաղօթս Ահարոնի 'ի պատմու
ճանն ցանկալի 'ի մբ սինայ 'ի
քառասնօրեայ պահսն Մովսէ
սի. մբ արիւնն մանկանցն Բեթ
լէհէմի. 'ի յարդարութեն Նոյի
'ի հաւատամն ղովտի. 'ի կարգն
Մելքիսեդեկի. 'ի յաւետիսն
Գաբրիէլի. 'ի յաղթութն զօ

րեք

կուսի • միոյն մարդոյ էր նմանն
եւ իմաստուն բանականի • միոյն
կերպալէր առիւծի տեսլեն հուր
կիզելի • միոյն ահեղ և սքանչե
լի տեսլին հրեղէն եզին ունի
միւսն թև արծուոյ ահեղ տե-
սիլ զարմանալի որ ՚ի վր նստել
բազմի տր և ած ամս ուր այս
անմարմինքս սբ յիշեսցեն զիրս և
հրամանս պատուհասի • չարն ՚ի
բաց մերժ հալածի կապք և
աղանդք լուծանին ՚ի ծառայէս
այ ... անուն •
Հոյց Աղ տր զողորմութին քո
և զփրկութիւնս քո
տուր. Ամն •

※ Յոր ամէլոյն Յովհաննու գա-
նեցոյ աստուծոյ առաւօտէ
աղօթքն․

Մածին մայր քո և ծնող
միածնի հօր․ բարձող
անիծից, և պարծանք ազգի
մարդկան․

Յերկնային զօրացն երանեալ
և հողեղինացս օրհնաբանեալ․
միջնորդ այ և մարդկան․ հաշ-
տարար ը արարածս․ Թագ և
պսակ կուսից և համարձակ բա-
րեխօս մեր մեղաւորաց․

Ողորմեցեալս ամի․ անկանիմ
առաջի քո, և աղաչեմ զքեզ․
բերև զնոյն ինքն զմարմնացեալն
ի քէն․

բարե

բարեխօսեա մե իմ առ բանին
ած զոր ծնար մարմնով․ զոր կե-
րակրեցեր զկերակրիչն ամե-
նայն կենդանեաց․

Ողջէյ մեր մեր զանդրանիկդ
քո․ Այց կանգուն առաջի նր
ցուցմամբ մբ ստեանցդ․
Այցոյ առաջի նր միջնորդ
և բարեխօս զմանկութի իւր․
զկաթմամբ ստանցն որպէս մա
նուկ․ զուսումդ բառնին․
զգրկօք գրկ-ինն․ զհրեթեամբ ք
համբուրին․ զողջագուրին,
որպէս որդի․ զեւթ և զերկին
քո ը նմա յեգիպտոս, և ի նա
զարհեթ և յամ տեղիս․

զոր

Ո տրտմութ̃ տագնապելին քո
վասն նորա ՚ի ժամ չարչարա
նացն ։
Ո անձնարարութիւն քո առ
յօհաննէս, յորժամ հեղուս
եալ կայր վշտօք ՚ի վ̃ը խաչին ։
Ո դառն արտասուն քո զոր
վտանկօրէն հեղուլիր յորժամ
տեսանէիր զիամ վտանգեալ
՚ի վերայ խաչին, վասն որոյ
մատնատատան տառապէիր կս
կըծակոծ ։ վ̃ա չարչարանացն
վ̃ա սաստիկ ծիրանմանն ։ վ̃ա ձաղ
ակման լեղւոյն քացախին ։ վ̃ա
տեսանելոյն զքրտնատեսակ ա
րեանն իջուածն ։ վ̃ա իջուցանե
լոյն

լոյն ՚ի խաչէն արիւնազանգ
մարմնոյն ։ վ̃ա դիազարդեալ դն
ելոյն ՚ի մ̃ջ գերեզմանին ։
Ողջէմ զքեզ մայր լուսոյ ։
հայցեմ զթողութ̃ մեղաւորիս ։
Պուիր աղերս առ աջին որ̃ զամե
նակերս չարչարանաց իւրոց ։
զոր վասն իմ կրեաց բարերարն
և մարդասէրն ։
Յիշեցոյ սուրբ կոյս զայս քան
չարչարանացն ։ զի թերևս ողոր
մեսցի և ներեսցէ բազմամե
ղիս ։ և ջնջեսցէ զձեռագիր
իմոց յանցանաց ։
Եթէ իւր անմեղ մատամբն և
սուրբ արեամբն դրոշմեսցէ
զքե

զդեգերեալս ՚ի դպրութ կե-
նացն անվախճանելից ընդ տն մբս
[illegible]ւրս: Ս քեզ երկրպագութի
՚ի մեղուցեալ ոգւոյս ամենա
մբ կոյս բարեխօս լեր
ծառայիս քո [illegible] ամէն:

※ Նորին [illegible] վասն ծնն[illegible]
[illegible] որհնէ:

Առաջնորդ կենաց և ճա-
նապարհ ճշմարտութե տր
մեր յս քս: Առաջնորդե-
ցեր յովսէփայ ՚ի յեգիպտոս,
և իսրայէլացւոց ընդ ծովն կար-
միր, և մովսէսի ՚ի լեառն սի-
նէական, և ժողովրդեանն յեր-
կիրն պարգևացն և կղէոպա-
տացն

ճան

ճանապարհակից եղեր յեմմա-
ուս: Աղաչեմ զքեզ տէր ա-
ռաջնորդեայ ինձ և եղբարց
իմոց գնալ խաղաղութբ զառա-
ջի կայ ընթացս: [illegible] յե-
րևելի և աներևութ թշնա-
մոյն, և բարի առաջնորդեայ
՚ի դէմ եղեալ տեղին զի դու
ես ճանապարհ և ճշմարտութի
և կեանք մեր և քեզ փառք և
երկրպագութի յաւժմ և միշտ և
※ Նորին վասն [illegible]

Ամենակալ [illegible] բժշկեց: Մեծա
թագ: հզօր զօրութի ամենա
կարող բարերարութի: Ո քեզ
հայր տմ ակն ունիմ:

Նա

Նայեաց ՚ի պաղատանս հառ-
աչման ձայնի՛ քոյոց ծառայից
և աղախնեաց. որպէս անձնայի-
րոմար հեծութեան, և ետուր
նմա զխնձն սամուէլ. և յով-
ակիմայ և աննայի զամենօրհ-
նեալն մարիամ, և զաքարիայ
և եղիսաբեթի պարգևեցեր
զանձկ զուրբ կարապետ և
մկրտիչն յօհաննէս.

Նոյն ողորմութեամբք քո
պարգևեա և տուր սոցա զա-
ւակ բարի ծառայս
աստուծոյ [illegible] ամէն.

Զայն բարեբարոյ յանապա-
տի. սուրբ Յովհաննէս գու-

ա

ամբոխդի. անմեղ գառինն ա-
նարատի. վկայ եղեր դու կըր-
կնակի.

Բարեխօսութեամբ սրբոց մար-
գարէիցն Մովսէսի և ահա-
րոնի. նաթանայ և սամուէ-
լի. դանիէլի ամովսա միքիա ա-
գի. յունան նաւում ընդ-
ամբակումի. սոփոնիայ և ան-
գէի. մաղաքիայ և դանիէլ.
զաքարիաս ընդ եզեկիէլի.
և ամենայն սրբոց դասու.
պահապան լիցի ծա-
ռայիս ոյ [illegible], ամէն.

Բ.ըե

※Աղերս առ սուրբ Ստեփաննոս
Նախավկայն

Առ քեն հայցեմք արտասուա
գին. նախավկայ տեառն առաջին.
սուրբ Ստեփաննոս բացօղ երկ
նից. տեսող
զՈրդի յաջմէ ծնօղին հօր բա-
րեխօս արեամբ քոյին. տալ
մեզ հանգիստ 'ի յանկողնին.
արթուն լինել առաւօտին. բա
րեբանել զլոյսն անքնին.

※Աղօթ * [illegible] առ Երկնային
Հօրն.

Անեղ անմահ արարչին սպա
սաւորք անմարմինք վերին զօ
րացն զասպետութիւնք.

Աթ

Աթոռք քերոբէք, և սերով
բէք. Տէրութիւնք. Զօրութիւնք,
և Իշխանութիւնք.
Պետութիւնք հրեշտակապետք
և հրեշտակք. Միքայէլ և-
Գաբրիէլ. Պետք վերնական զօ
րացն դասուց. որք անլռելի
ձայնիւ փառաբանութիւն մատու
ցանէք ամենա սուրբ Երրոր
դութեան. և երեք սրբեան
ձայնիւ եղանակէք զերգս ա-
սելով ողորմեա զոր ստեղծեր
մի կորուսաներ. զգործս ձե
ռաց քոց մի' անտես առներ. օգ-
նական և պահապան լերուք
Ծառայիս [illegible] ամէն.

Ա.

✡ Աղօթք առ սբ զինաւորսն Քրի :

Բարեխօսութեամբ սբ զօրավարացն, սրբոյն Սարգսի զօրավարին և որդւոյ նր Մարտիրոսին, և սրբոյն Թէոդորոսի զօրավարին. Գէորգայ զօրավարին և Մերկուրիոսի զինաւորին. Անդրէի զօրավարին. և Ժ, զինաւորացն Բասոսի և Սեբի և մե գի և Բասիլիդեայ սրբոյն Մինասայ Երմոգինեայ և Գրաքոսի, և սրբոց Ատոմեանց. Ոսկեանց և Սուքիասեանց. և Խարիտեանց և այլ ամ սրբոց բարեխօսութեամբն պահեա զծառայս քո

✡ Աղօթք հր պահպանի և հօր ընկերին :

Տէր ած մարդասէր, մարդասիրին հօր որդի դու ես պահապան և օգնական յուսացելոյս ի քեզ ողորմութեամբ քո ի ծառայս և պահեա անփորձ ի չարէ և անսայթաք յորոգայթէ երևելի և աներևոյթ թշնամոյն պահեա ի չար աչաց և ի չար լեզուէ ի սրոյ և ամ հարուածոց երևելեաց և աներևութից պահեա զծառայն քո ամէն.

Խնդրեմք 'ի քէն հայր պատուա-
կան. | Լուսաւորիչ աղչիմարդ"

*Աղօթք սրբոյն Գրիգորի
Լուսաւորչին ·

Աղաչեմ զքեզ զքո փրկիչ
աշխարհի · հայեաց յիս
և ողորմեաց և շնորհեաց 'ի նե-
րումն բազում անօրէնութե-
նց իմում քանզի անարգեցի զամ
բարիսն զոր արարեր յիս 'ի
մանկութենէ իմմէ · զի զոխմարս
և անխիմաստս արարեր անօթագի-
տութեան: Յանձնեաց յիս շնորհ
քո, և լցոյց զքաղցեալ և զծա
րաւեալ զովացոյց, և լուսա
ւորեաց զխաւարեալ միտսիմ, և
ժողովեաց 'ի մոլորութենէ զխոր
հուրդսիմ և ելից 'ի ծոցիմ
վարդ

ղամն որոյ անկեալ երկիր պա
գանեմ առաջի ոք խոստովան
եղեալ զպարտութիւն քումն ,
և աղօթեմ դադարեցոյ առ ի
զխոստովանութիւն շնորհի քո, և պահ
եայ զնա 'ի գանձի քում. զի
դարձեալ տացես ինձ զնա յա
ւուրն յայնմիկ.

Ոի բարկանար ինձ մարդա
սէր զի ոչ հնդուրժեմ սպառ
նալեաց քոց. յաղագս որոյ և
աղաչեմ ժտելով. զի առաւել
քան զչափն յաճախեաց յի
շնորհն քո. վասն զի և լեզու
իմ տկարացաւ ոչ կարելով խօ
սել զնմանէ. հիացան և միտք

ոչ բերելով զբազմութիւն ալեաց
նորա ։

Կերպարան և ճառագայթ օրհ
նելոյ հօրդ. դադարեցոյ առ ի
'ի հոսանաց նորա. զի իբրև ըզ
հուր բորբոքեալ բոցակիզես
ցես զերկրկամութիւնս և սիրտ իմ
և անդր դարձեալ պարգևեայ
ինձ զնա և կեցոյ զիս յարքա
յութիւն քում մի յիշեր զանօ-
րէնութիւնս իմ. յանդգնիմ հայ
ցեմ. տուր ինձ զխնդրուածս
իմ, և արա առ իս յօթևան օրհ
նեալ հարբ քո. յաճոր յայտ
նութեան քո. շնորհեա ինձ քաւ
զհայցուածս իմ. զի դու միայն

ծս տօնօղ կենդանեաց խմոց, և քեզ
ընդ հօր հոգւոյդ սրբոյ փառք
յայժմ յաւիտեանս ամէն։

※ Մ[illegible] առ մէ շ[illegible]
ուխտին մերս։

Լուսաւորիչ հայր պարծա-
նայ՝ ընկալ զաղանս մաղթա-
նաց և աղաչեա զհայրն փա-
ռաց․ ջնջել զմեր յանցա-
նաց։ Նաև և բարեխօսութե-
ամբ և ժը հայրապետացն և
ուղղափառ եպիսկոպոսացն աղօ-
թիւքն պահեա տէր
աստուած [illegible]

[illegible] աստուծոյ [illegible]
ամէն։

Ա

※ Մաղթանք առ դրան սրբոյ եկե-
ղեցւոյ։ սբրոյ Յոհաննու ոսկե-
բերանին։

Տաճար աստուծոյ և ընդա-
կարան սուրբ հոգւոյն՝ ՚ի
քէն մբ անապականն կուսէ ցայ
յորդեգրութիւն հօրն երկնա-
ւորի։
Այսօր ՚ի քեզ կազմեցաւ պա-
տարագել զգառն անարատ։
Արդ ես դիմեալ եկի առ դուռն
քո, և աղաչեմ զքեզ մաքրեա
զիս վերստին լուացմամբ, և սր-
բեա ՚ի մեղաց, և արա արժա-
նի մտանել առ ՚ի սրբոց սեղա-
նոյդ յերկրպագութ

Ամ

✲ Սրբոյն Գրիգորի Նարեկա-
ցւոյն ընդ դիմամարտ դիւաց այ-
նուագ Աղօթից և դիւահարութեան
ջերմնատապագնաց ախտաւորութեան

Աստուածոյ փառաւորին:

Արդ՝ այսքանեաց ան-
բաւից հրաշից հան-
դերձից հայր ամենաս-
տեղծ :

Անուանդ ահաւոր:
Ձայն սարսափելի : Սոսկումն
ընտանի: Բան համբուրելի :
Ազդումն սքանչելի : Հրաման
սոսկալի :
Լուութիւն անքննելի: Գոյու-
թիւն անճառելի: Խոկութիւն
ան-

անքաւելի : Զօրութիւն ան-
զննելի: Ամք ամենաբարի:
Տէրութիւն անհասանելի: Մե-
ծութիւն անչափելի:
Բարձրութիւն անբովանդա-
կելի: Որքանութիւն անկշռելի:
Անաճելութիւն անհասանե-
լի: Պատճառ որդոյ հայրութ-
եան ո՛չ նախադ-
րութեամբ :
Ոչ և՛ ինձեան քոյդ անպա-
րագիր զօրութեանդ սաստեալ
առագնապող և դիւական տեն-
դիս ջերմութեան, որ սպրդեալ
մեծաւ ընդ մեղաց : զի փախս-
ցէ՛ ի մարդոյս : զարհուրեալ
յիշխեալ : և

և յանբաւեալն արեանդ վտակէ
դաւինդ երկնաւորի • որով
սրբեալ միանգամ, 'ի մշտնջե
նաւորս համայն մաքրեցաք։
Այժ որդ՝ յայս պատկառելի
խոնարհեալ արարչակերտս խոր
հրդոյ՝ ամաչեսցէ՛ սատանայ
'ի գործս չարեաց խորոցն հր
եշտակաց •
Տանջեսցի՛ և հալածեսցի՝ հե
ռացեալ և արտաքս սուաքեալ
'ի շքնաղածոյ խորանէ քումդ
բնակութենէ՝ յարտաքին խա
ւարն • Այժ ընծեալ մաքրեա
զարտասուս ողբոց 'ի դիմաց
մերոց • և զհառաչանս ձայնիս
հեծ

ծեծութեան 'ի սրտից մերոց •
Այժ յիշատակաւ հարման հե
ղուսից՝ քստմնափուս տաժանա
տեսիլ ողբերգահանջից, որով
ընդունեցաւ միածնիդ քո յաշտա
րակ խաչին՝ ցածեսցի՛ չարին •
Այժ 'ի կողահերձ սայրասուր
սլաքէ ուժգին բախմանէ՝ որով
ղեկը մեծ ընկլաւ, խսպառ սա
տակեսցի սկզբանական մահու •
Այժ զի խոնարհեցոյց զգլով
եալն գլուխ յանանգեւն ղհո
գին 'ի ծոց քո գթածուել, ա
պստամբութե անբարի բարուցն
բերկրալայ 'ի կոյ ծնեսցի՝ ամե
նայնիւ հերքեալ 'ի կորուստ
Այժ

Ա՜յ զի զօրեալ ծածկեցաւ
անմահն իսկութին յորովայնի
երկրի, այսու համբարձեալն
հպարտութիւն կործանեալ գո-
ռոզին 'ի յատակս մահու դժ-
ժոխոց մթին ստորերին յա-
ւեալ դիտեսցէ ։
Ա՜յ յիշեսցէ զառաջին հա-
ճածն անբժշկական ։ որով
մահացաւ դիմամարտութիւն
թունից վիշապին՝ կենարարն
կրիւք ամենազօրին ։
Վ՛ասն զի 'ի փառս քո հայր
ողորմութեան իբր 'ի գովեստ
որդւոյ քոյ հոգւովդ սրբով
զայս խոստովանիմք ։

Բան զի ոչ պիտակիւ ինչ սոսկ
զօրութի ունի զմիւսանձն՝ առ
մի խորհրդականն խորութի ։
Ա՛յլ զանսկիզբն բանդ անձ-
նաւոր՝ ը անժամանակդ հօր
փառաւորեմք ։
Ա՜յ քեզ միայնոյ սուրբ երրոր-
դութեանդ հաւասարապատուի
տէրութեդ համաբուն անբա-
ժին ինքնութեդ, օրհնաբանու-
թիւն գոհութի՝ զօրութի՝ և ան-
ճառ վայելչութի մեծութե՛
բարեվիճակ հայըթութեան՝
զուգակշիռ հաւասարու-
թեան յաւիտեանս յա-
ւիտենից ամէն ։

❊ Սորին մախաւոն ա շնորհաւ
ընդդէմ ամ՛ չարեաց։

Ընկալ քաղցրութեամբ. տէր ա՛ծ հզօր զդաւանացողս զաղաչանս։ Մատոյր գթութ՛ առ պատկառեալս դիմօք։ Փարատեա ամենափրկիչդ զխամօթական տխրութիւնս։ Բարձ յինէն ողորմած զանբերելի ծանրութի։ Ընձեռեա հնարաւոր. զմահացու կրթութիւնս։ Ճարեա միշտ յաղթօղ. զխաբօղին հաճոյ։ Բաձադրեա վերնային. զմոլորեալս մաուախուռն. Ընքեա կեցուցիչ. զխորուսչին ընթացմունս։

Յրուէա ծածկատեա զմերս նողէն ճար գթմունս
Խորտակեա անքննելին. զմ՛ տրողէն դիւաց ցմունս տնօրինեա քո անճառմբդ զլոյս անցոյց երդյարկիս։ Պարփակեա քո ձեռամբդ՝ զառաստաղ տաճարիս։ Պատսպարեա քո աջամբդ՝ զմուտ սեմոց սենեկիս։ Սերպացո զքո նշանդ ՚ի հետս ելից մաղթողիս։ Սփռեսցեա քո աջովդ՝ զհանգստեանս խշտիս։ Աղքեսցես ՚ի հաղթից զծածկաւան անկողնոյս։ պահեսցես քո կամօքդ զտառապեալս անձն ողորմոյս։

Անխարդախ առաքեալս զքո ըն
որհեալ շունչ միածնոյս
Ադցուացես շրջփակ՝ զպարգ
րուդ երկնայնոյ։ Արգեցես
՚ի դիմ ընդդէմ գխաձցն գասոն։
Տուր հանգիստ բերկրուն ·
մահահանգոյնս նիրհման ՚ի խա
րուն գիշերիս ։ Բարեխօսու
թե հայցուածոց սրբուհոյ
Ծածնին և ամ ընտրելոց։
Ամփոփեալ պարուրեա զպա
տուհան տեսութեղ։ Օ գայս
րանացս իմաստից։
Անզարհուրելի զետեղմամբ՝
՚ի ծփական խաղուլոց։ Սեն
ցաղական ղբաղմանց ։ Անրջա
կան երազոց։

Խօլականաց ցնորից · Օիշա
տակաւ քո յուսոյդ անձկաս
ն պաշտպանեալ։ Լոյս ըթա
փեալ վերըստին՝ ՚ի նինջմանէ
ծանրուեց · Անձնա զգաստ
արթնութեամբ ·
Ոգենորոգ զուարթութեամբ
՚ի քեզ արձանայել զայս ձայն
մաղթանայ բուրմամբ հաւա
տոց։ Քեզ ամեն օրհնել թգա
ւոր փառաց։ Անձառեց փառաբա
նողաց· երկնագումր խմբից՝ եր
գեցեալ յերկինս առաքել։ Օ ի
դու փառաւորեալես յամ աւա
րածոց· յի ։ Լոյ ըլեցե պահա
պան ծառայիս ամ [illegible]

* Մաղթանք [illegible] մեծին Գրի-
գորի Նարեկացւոյն:

Որդի Ա͞յ կենդանարարոյ օրհ-
նեալդ յաւիտ. Հօրդ ահա-
ւորի անքննելին ծնունդ:
Որ տնկարանայ տա. 'ի քէն և
ոչ ելից: Որ'ի ծագել անստու-
վեր նշողուլից ողորմութեան քոյ փա-
ռաց: Հայրն մեղք: Հալածին
դեւք: Զինչին յանցանք:
Խղճն կապանք: Խորտակին
շղթայք:
Կենդանածնին մահացելոց:
Բժշկին հարուածք: Ողջա-
նան վէրք:
Բուժնին ապականութիւնք:

Տեղի տան տխրութեան քո: Նա-
հանջին հեծութեան: Փախնու
խաւարն: Մեկնի մէգն:
Մերժի մառախուղն:
Փարատի մառայլն: Սպառի աղ-
ջամուղջն: Ներանայ մութն:
Կենայ գիշերն: Տարագրի
տագնապն: Չքանան չարիքն
հալածին յուսահատութիւնք:
Այժ Թագաւորեսցէ ձեռն քո
ամենակալ քաղցրաբար ամենայ-
նի: որ ոչ եկիր կորու-
սանել զմարդկան հոգիս,
այլ կեցուցանել:
Խօսղ լինն զանկթերն ջայլեան եմ
բաղում ողորմութեամբ քո

Զի դու միայն ես երկնի
անձեռ և երկրի անշինելին. ի
տարր գոյից և յերգր ծագաց
աշխարհի։ Անեղծն ամի և
յամի. յամիլրմամբ օրհնեալդ
ի բարձունս։

Լ. քեզ Է Տօր։ Տոգեոյդ
մրբոյ վայելէ փառք յաւի
տեանս ամէն։ Լ. մ... ա
հարման ծառայիս [illegible] խաչ [illegible]

Ռ. ղեկս առ Էք առաքելոյն։

Անմահ գաւթինն հօրի.
որ միշտ ցինեալ և կեն
դանի. երկոտասան գա
ւանցդ խմբի. ձեզ այս աղերս
մատուցանի։

Ա. Պետրոսի և Անդրէի.
եղբարց երկու նախակոչի.
Յակոբոսի. Յովհաննիսի ձլ
նոքա որդիքն զեբեթի.
Փիլիպոսի Բարդուղիմէի.
Թովմասի և Մատթէոսի.
Յակոբ ալփեայ Թադէոսի.
Շմաւօնի Մատաթէի.
Երկոտասան Ռ. առաքելոց. ի
Քրիստոսէ պատկելոց. այսէ
բազմաձայնք սրտից մերոց. վէր
կել ընձեղ այսօց պղծոյ։
Լ. լեցի պահապան ծառայիս
[illegible] խաչ [illegible]

Խաչն եղև յոյս և ախո
եան · քրիստոնէից մշտ
պահապան·

Պարծանք հաւատացելոց ՚ի
քրիստոս և գովեստ մեծ խաչին որ
երևեցաւ ջերմեռանդեալ ցաւուր
կիւղի հայրապետացն մայիսի է·

Ա Ռ Ջ Ն
քրիստոնէից յոյս·
Խաչն կուրաց առաջ
նորդ·
Խաչն մոլորելոց դարձուցիչ·
Խաչն աղքատաց մխիթարուն
Խաչն մեծատանց սանձ·
Խաչն ամբարտաւանից քակ
տում·Խաչն ախոյեան դիւաց
Խաչն ճնշարկելոց յաղթութի·
Խաչն մանկանց դաստիարակ·

խաչն աղքատաց մեծութի ·
խաչն անյուսից յոյս · խաչն
նաւավարաց նաւապետ · խաչն
տառապելոց հանգիստ · խաչն
պատերազմողաց պարիսպ · խաչն
հայր որբոց · խաչն վերակացու
այրեաց · խաչն անխռովաց դա-
տաւոր · խաչն արդարոց խոր
հրդակից · խաչն նեղելոց հան
գիստ · խաչն տղայոց պահա
պաց · խաչն արանց գլուխ ·
խաչն ծերոց կատարումն · խաչն
խաւարելոց լոյս · խաչն թագա
ւորաց վայելչութիւն · խաչն
զէն յաւիտենական · խաչն
բարբարոսաց աշխատութի · խաչն
ան

անխրատից իմաստութիւն ·
խաչն անօրինելոց օրէնք · խաչն
մարգարէից քարոզ · խաչն ա-
ռաքելոց պատմութիւն · խաչն
մարտիրոսաց պարծանք · խաչն
վանականաց պահապան · խաչն
կուսանաց զգաստութի · խաչն
քահանայից ուրախութի · խաչն
եկեղեցւոյ հիմն · խաչն տիե-
զերաց զգուշութիւն · խաչն
մեհենից աւերիչ · խաչն բագ-
նեաց կործանիչ · խաչն ձեն
[illegible]րաց ապականիչ · խաչն հրէ
ից գայթակղութիւն · խաչն
ամբարշտաց կորուստ · խաչն
տկարաց զօրութիւն · խաչն
հիւա

հիւանդաց բժշկութիւն: խաչն
բորոտաց սրբիչ: խաչն անդա-
մալուծոց ուղղիչ: խաչն պակ
շոտաց բժշկութիւն: խաչն
քաղցելոց հաց: խաչն ծարա-
ւելոց աղբիւր: խաչն մերկաց
վերարկու: խաչն անբարբառ
բարեխօս ծառայիս աս-
տուծոյ [illegible], ամէն:

[illegible]

✻Ընկուանք Սուրբ նշանայն
Որ էն Բարեխօս Ա:
Սէր

Բարեխօսութեամբ Ս. Յայտ
սբ նշանին. և անբարբառ բա-
րեխօսին Քրիստոսի վէմ աղբի
մարգկան Սրբոյ կենաց խաչա

փայ

փայտին Քրիստոսի: Յաղթակիր սբ
նշանին: Վարագայ սբ նշա-
նին: Կրևման սբ նշանին:
Հաղբատայ սբ նշանին:
Սանկոյ սբ նշանին: Կաղբայ
սբ նշանին Ս. Գինեայ սբ նշ-
անին Սերևոյ սբ նշանին:
Սմարաւայ սբ նշանին:
Գանձասարայ սբ նշանին:
Կոչ Քրիստոսի սբ գեղար-
դին: Գետարգել սբ նշանին:
Սպարանից սբ նշանին: Կար-
մրակ սբ նշանին: Սքանչելա-
գործ սբ նշանին: Օրծաւն
սբ նշանին: Աղթամարայ սբ
նշանին: Սնահու սբ նշանին:

Սբ

Ս. Թոսի մբ նշանին. Սիլվրոսի
մբ նշանին. Սոստանդիանոսի
մբ նշանին. Լ̃ տապադնակի
մբ նշանին. Ս. Գրաց հոգւմոց
մբ նշանին. Սոստանդնուպօլսոյ
մբ նշանին Հապէշուէ խապտոյ
մբ նշանին. Հացուներանց
մբ նշանին՝ որ ՚ի Գալաաթեանն
յառաջագոյն Պօայլեայկեայ մբ
նշանին Հնդոու մբ նշանին.
Սապնկայ մբ նշանին. Պիզե
ռոււ մբ նշանին. Հռոփմաիմեի
մբ նշանին Ռսդոււ մբ նշանին
Սարի մբ նշանին. Լ̃ այլ մմ
մբ նշանացն որք Ը̃ հանուր
տիեզերս կցեն ոցին մբ

եւոր

արժանաւոր աղօթիւքն եւ ամե
քարեաւ բարեխօսութեամբն
ողորմեա՛ ծառայիս
քոյ .... , ամէն.
❊ Հրաշագործութ-թեան ՔՆի
Ս. որ որոց

Ե Քրիստոս բժշկեաց ՚ի
ժողովրդեանն բազում
հիւանդս. լուսաւորեաց
զկոյրս հալածեաց ՚ի մարդկա
նէ զդեւս. սրբեաց զբորոտս.
գնացոյց զանդամալոյծն որ
՚ի բեթհեզդայ անկեալ դն
էր ԼԸ տարի. եւ յարոյց ՚ի
մեռելոց զչորեք օրեայ մե-
ռեալն. եւ այլ անթիւ սքանչե-

լիս

կէս և հրաշագործութիւնս ա
րար · նոյն ողորմութեամբն
խուրովլ հեռի արասցէ 'ի մէնջ·
զգլխա ցաւսն · աչաց ցաւսն ·
ականջացաւսն · ակռայի ցաւսն ·
որտացաւսն · միջաց ցաւսն · կշտա
ցաւսն · փորացաւսն · ծնկացաւսն ·
և ամենայն ցեղ ցաւոց ազա
տեսցէ՝ օգնական և պա
հապան լիցի ծառայիս
աստուծոյ [illegible] ամէն

✲ Ա. զօրէ · վասն ըղղոյն և
ալն որ ոչ մեղանեն 'ի ծա
ռայս աստուծոյ

Տէր Յ̄ս̄ Քրիստոս · ամենա
զօր ողորմած · լեր պարիսպ

և

և ապաստարան հզօր յերեսաց
թշնամոյն · զի ամենայն մրրիկ
խռովութեանց կարծեաց եր
կիւղին ամենայն դիւական չա
րեաց որք 'ի ծնունդս կանանց
տղայկանի զարհուրեցուցանե
լով ալք կոչեցեալ գիշատե
սիլ երևմամբք պէս պէս,
ախտիւք թմբրութեամբ
խեղագնացս առնելով·
և որ ինչ հասցուիցեն
ցեն իցեն չարաճնար
որոգայթք · հեր
քեալ հալածեա
ցեն 'ի դիւաց
ծառայիս ա̄յ [illegible] ամէն:

Աղ

Սրբոյ Մ Հրեշտակապետին որ ըստ
Ղուկասու ։

Եւ եղև 'ի վաղիւն, եր
թայր 'ի քաղաք մի ո
րում անուանն էր Նային՝ և եր
թային ընդ նմա աշակերտքն նր
և ժողովուրդք բազումք։
Իբրև մերձ եղև 'ի դուռն
քաղաքին, և ահա ելանէր մե
ռեալ մի՝ որդի միածին մօր իւ
րոյ. և նա էր այրի, և ժողո
վուրդ բազում քաղաքին էր
ընդ նմա։ Իբրև ետես զնա տր
գթացաւ 'ի նա և ասէ մի լար
Եւ մատուցեալ 'ի դագաղն.
և

և որք բարձեալ տանէին՝ ըղ
տեղի առին. և ասէ՝ պատանի
դու քեզ ասեմ արի։
Կանգնեցաւ և նստաւ մեռեալն
և սկսաւ խօսիլ, և ետ զնա
ցմայր իւր։
Եւ ահ կալաւ զամենեսին և
փառաւոր առնէին զԱծ և
ասէին՝ մարգարէ ոմն մեծ յա
րուցեալ է 'ի մէջի մերում.
և թէ՝ այց արար Ած ժողո
վրդեան իւրում 'ի բարութ։
Եւ ել զրոյցս այս ընդ ամ
Հրէաստան վս նր՝ և ընդ ամ
կողմանս աշխարհին։
Եւ պատմեցին յովհաննու
աշա

աշակերտքն իւր վա՛ ամե՛ այսորիկ։

Եւ կոչեաց առ ինքն երկուս ումանս յաշակերտացն իւրոց յովհաննէս, առաքեաց առ տէր և ասէ, դու՞ ես որ գալոցն ես, եթէ այլում ակնկալցուք։

Եւ եկեալ արքն առ նա ասեն՝ յովհաննէս մկրտիչ առաքեաց զմեզ առ քեզ և ասէ՝ դու՞ ես որ գալոցն ես, եթէ այլում ակնկալցուք։

Եւ ՚ի նմին ժամու բժշկեաց բազումս ՚ի հիւանդութեանց և ՚ի հարուածոց և յայսոց չարաց. և կուրաց բազմաց շնորհեաց տեսանել։

Պատասխանի ետ նոցա և ասէ. երթայք պատմեցէք յոհաննու զոր տեսէքդ և լուայք. զի կոյրք տեսանեն, կաղք գնան, բորոտք սրբին, խուլք լսեն, մեռեալք յառնեն, աղքատք աւետարանին։

Եւ երանի որ ոչ գայթակղեսցի ՚յիս։

Տուր զօրութիւն ծառայի քո. կեցո՛ զորդի աղախնոյ. քո և արա առ իս նշան բարութեան։

Տ՛ր ա՛ծ պահեա՛ ծառայս քո մինչ յաւիտեան

Յիշատակարան տպագրողին

Շնորհօք և ողորմութեամբն
այ և բարեխօսութեամբ գերեր
ջանիկ Հօր մերոյ սրբոյն Գրի
գորի լուսաւորչին։ Տպեցաւ
և աւարտեցաւ գրգուկս ի
նորակազմ տպարանի տէրացու
Յակոբու։
Որք որք վայելէք ի սմանէ
յիշեսջիք և զծնօղս իմ նաև
զմահտեսի դաւիթն։
Այլև յիշեցէ՛ք զշարօղ գրոյս
զտէրացու սաաքէն և զտպա
գրի գործարանիս զտէրացու
ներակոսն և զխաչատուրն և"։
ԻԻԲ վերջ

Աղօթք պահպանութե.

Տէր ած ամենակալ՝ հզօր և
փառաւորեալ, անքննելի՝ և
անհաս մեծութի. Զի ոչ բ-
նութիւնք արարածոց տանել
և ոչ հոգիք հրեշտակաց նկա-
տել զանքննելի ածութիւ
Չէք սահման սիրոյ և ողոր-
մութե քոյոյ անբաւ գ-
թութե. Դու զի տր ես ամե
որ՝ ի բարձունս ես՝ և զխո-
նարհս՝ ի մեծամեծս, և զփո-
քունս. և նախախնամես ո-

ղորմութեամբ քով՝ և հաստանես
յարժանաւորս՝ և յանարժանս
և ոչ ինչ՝ ի միտս մարդկան
նկատես, և կամ զինչ բոլոր
հրեշտակք գոյացեալք՝ արտաքոյ
ձեռաւ՝ ի քոյին տեսչութենէ. Զի
քո հրեշտակք կառավարին եր-
կինք և երկիր. և ամ որ ՚ի նմ
արարածք իցեն բոլոր խնամար-
կութեամբ խնամարկեն՝ և կան ՚ի
կայանս իւրեանց. Հմ որոյ և
ես անարժանս՝ ոչ անկայս
եղէ եմ ՚ի փրկութենէ. և ոչ

վհատն սիրոյ քոյ յամենագթու
քաղցրութենէ քումմէ, զի փո-
խանակ ամ կենցաղական մե-
ծութեանց, և ամ ինչ որ ընդ-
ծամբեք երկնից՝ զքեզ սիրեցի
զքեզ ընտրեցի՝ ՚ի քեզ հա-
ճեցայ՝ անձկալի փափագանօք
ցանկացայ հաստատել բարու-
թեանց քոց. վն զի դու իսկ ե-
ղեր առաջնորդ կենաց ճա-
նապարհիս այսմիկ և բացեր
դէտաւորէն աչս հոգւոյս ՚ի
նկատել զանդուլումն անքննին

նշուլից քոց, և ծանուցէր ըզ
ծածկեալ անծանօթութիւն սորա ի
ջեռոցն՝ ի դժոխս խորինս՝ զի
ի ժամնս չար մեղշապյին ըմբռ-
նեալ կայծին՝ ի կռապաշտութ.
Զորդ որով հեռաւ՝ զանձինն
ի մէջ հն կորստեան յաւիտեա-
նական դժոխոց մերածեր ի
կեանս անմահս, և փրկեցեր
զիս՝ ի հանդերձեալ մարտիրոսին
տապարեալ. մի՛ ի բացեա՛ ա-
նէր յինէն՝ և մի՛ տար ապա-
կանիչ գայլոց մոլոր յանդ-

տան հովուոյս քո զաղբաւ
հոտոյն, և ներոյ մոլար չարին՝
որդեկորոյսն յինէն. և ո՛ պահեա՛
զիս այժմ ամ՝ ի փորձութենց
առաւել երկրելոյ՝ քաջ կայեն-
հաստատել հանգես ի յոյս քո:
Դ Թա՛ մի՛ իս ամ՝ և փարատեա՛
զանձամբ յանկութիւնս իմ՝ բժշկեա՛
զմերձաւորս հոգիս իմ. Զհո-
գաց զհիւանդութի մարմնոյ
իմ և մերձեալ զյանցս իմ.
Յ ռուեա՛ զչարիան իմ, ժողո-
վեա՛ զբաժինս իմ՝ ի քեզ ապա-

կատարածին իմ․ Զանգէս մե-
ղօք կանգնեալ․ Էլուցէս ՚ի
թշնամւոյն բժշկեալ․ Գա-
հեալ ՚ի դժխեաց․ Ելեալ ՚ի
մարդկայնն փորձանաց․ Թու-
լացին ձեռք հարկանէին,
Խաւարեցին աչք ամբար-
տաւանից․ և հնարք ամ
չարաց կործանեցին և
հեռացին ՚ի ծառայէս քո
յիսպանողարէն ամէն

Հմաւռնի․ մատաթեայն և
եօթանասնիցն․ Հալէ բա-
րեխօսութե մբ աւետրնչացն
մատթէոսի մարկոսի․ Ղու-
կասու և յոհաննու ։
Հալէ բարեխօսութե նոյն
գրեգորի մերոյ լուսաւորչին,
և գրիգորի ածաբանին․ և
գրիգորի նազիանզացւոյն,
և գրիգորի սքանչելագործին,
և գրիգորի նիւսացւոյն,
և Բարսղի կեսարացւոյն,
և Յօհաննու ոսկեբերանին,

Եւ Սեղբեստրոսի Հռոմայ
պատրիարքին, Եւ Եփրեմին խո-
րին Ասորւոյ. Եւ սրբոց հայ-
րապետացն Արիստակէսի
Վրթանէսի. Յուսկան. Գրի-
գորի, Ներսէսի, Սահա-
կայ. Դանիէլի, Եպիփանու
Կիպրացւոյ. Յովհաննու Ե-
րուսաղէմի հայրապետին, Աթա-
նասի, և Կիւրղի. Աղեքսանդրու
հայրապետին. Իգնատիոսի հռոմայ,
Նիկողայոսի հայրապետին. Փո-
կասու Զմիւռնին. և Կղեմայ

Մաղթանք առ Աստուած սրբոց

Բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ
Աստուածածնին. և Յովհաննու
Կարապետին, և սրբոյն Ստե-
փաննոսի նախավկային և ամենայն
երկնային զօրացն. և բարե-
խօսութեամբ սրբոց Մարգարէիցն
Մովսէսի, Ահարոնի, Յեսուայ,
Սամուէլի. Դաւթի. Եղիայի
Եղիսէի. Եզեկիէլի. Դանիէ-
լի. Յովէլի, Ամովսայ. Միքի-
այ. Աբդիու, Յովնանու,
Նաւումայ, Ամբակումայ,

սոփոնիայ ․ Անգէի ․ Զաքարի-
այի ․ Մաղաքիայ ․ Դաւթայ, Նա-
թանայ ։ Եւ բարեխօսու-
թիւն մեր նախահարցն Ադա-
մայ՝ Աբելի ․ Սեթայ ․ Ենով-
սայ, Ենովքայ ․ Նոյի Մելքի-
սեդեկի ․ Աբրահամու, Իսա-
հակայ ․ Յակոբայ և Յովսէ-
փու ․ Եւ բարեխօսութի՟ն
մեր Առաքելոցն՝ Պետրոսի Պօ-
ղոսի ․ Յովհաննու, և Յակո-
բայ ․ Անդրէի ․ Փիլիպպոսի ․
Թովմայի, Բարթուղիմէոսի

հայրապետին ․ Թէոդորոսի
Օքսենտիոսի, Եւ մեծ անար-
ծաթ բժշկացն՝ Կոզմայի՝ և
Դամիանոսի, և Պանդալէո-
նի բժշկին ․ Եւ Երմողայ քա-
հանային ․ և Գէորգայ զօրա-
վարին ․ Մերկերիոսի զինա-
ւորին, և Սարգսի զօրավարին,
և որդւոյ նր Մարտիրոսին,
և Անդրէի զօրավարին, և
Թէոդորոսի զինաւորին ․ և
Իշտուղայ վկային, Եւ դե-
մետրէի վկային, Եւ մեծին մի-

Նաւայ՝ Երանեցինն ապրաբու-
ա. Եւ կամաւոր աղքատութ(եա)ն
Յովհ(ա)ննու եւ Աղէքսիանոսի.
Եւ Գուրիասայ եւ Սամոնայ
եւ Աբիբայ սարկաւագին, եւ
Ռոմանոսի մեղեդեցւոյն.
Եւ սրբոց ճգնաւորացն Պօ-
ղոսի, Անտոնի. Պօղոյ, Մա-
կարայ. Նեղոսի, Արսենի, Յօ-
հաննու դռնեցւոյն՝ եւ Գրի-
գորի Նարեկեցւոյն, եւ ամ(ենայն) սրբ(ո)ց
Պահեա՛ տ(է)ր ա(ստուա)ծ զծ(առայ)ս քո
՚ի չար աչէն՝ ՚ի չար խորհրդո-

ղոց. ՚ի սրոյ. ՚ի նենգէ. ՚ի
յաւազակաց. ՚ի գողոց. ՚ի
գազանաց. ՚ի բռնաւորաց.
՚ի պատերազմէ, ՚ի նետէ. ՚ի
հրացանէ, եւ յամ(ենայն) յորոգայ-
թից՝ յերեւելեաց եւ յաներեւու-
թից. եւ փրկեա յամ(ենայն) ցաւոց
եւ ազատեա՛ ՚ի գլխացաւէ. ՚ի
յաչացաւէ. ՚ի տարերաց յա-
ռաւելէ. ՚ի սրտացաւէ. ՚ի փո-
րացաւէ. ՚ի դողէ. ՚ի ջերմէ
՚ի խոստումէ. եւ յամ(ենայն) պատա-
հարաց. Եւ տ(է)ր տուր ծնողիս

քո անձին առողջութիւն, արիու-
թիւն. գործոյ յաջողութիւն.
երկայնմտութիւն. անխռովութիւն
և առ յամ բան զօրութիւն
ցնծութիւն. Ողորմածութիւն
վարդապետաց անձուանց և առա-
քինութիւն. առ ամ մարդկան
քաղցրութիւն և երկայնմտութիւն
մեծութիւն և ճոխութիւն, և անմա-
հաց երանութիւն յաւիտեանս
յաւիտենից ամէն.
Օգնեցէք և աղօթեցէք ինձ յամ
ժամ ծնողիս իմ հայրենեացս
[illegible].

[illegible]

ի 1881 ամի [illegible]

[illegible]